

Capacitat de resposta de les persones joves a la postcrisi

La darrera Enquesta a la joventut de Catalunya de 2017 mostra un repunt en la formació, en el bon estat de salut de les persones d'aquest col·lectiu i en la seva participació en activitats socials i polítiques

Laura Aznar | @LauraAzLlu

La realitat dels joves catalans està marcada per constants canvis: l'acabament dels estudis, la inserció al món laboral o l'emancipació són alguns dels reptes als quals han de fer front. La postcrisi financera, però, ha truncat les aspiracions de bona part del col·lectiu d'assolir un nivell socioeconòmic digne: segons la darrera Enquesta a la joventut de Catalunya (EJC), de 2017, **els ingressos dels joves han disminuït un 16,9% des del 2012, la temporalitat ha incrementat del 25,4% al 30,2%, i el treball submergit, de l'1,3% al 2,4%.**

Però no tot són males notícies. Les dades de l'informe també mostren cinc àmbits en què la situació de la joventut ha millorat respecte l'anterior enquesta de 2012. En aquest sentit, hi ha hagut un repunt en la formació, en el bon estat de salut de les persones d'aquest col·lectiu o en la seva participació en activitats socials i polítiques.

De la formació a la feina: Hi ha més joves que estudien

Avui hi ha més joves que estudien. En només cinc anys ha pujat un 5% el percentatge de població juvenil que segueix formant-se, que representa el 40% del total. Paral·lelament, per l'amplíssima majoria dels estudiants, l'experiència escolar és positiva o molt positiva.

També la formació professional ha agafat pes al llarg d'aquest període. De fet, s'ha erigit com una opció per lluitar contra el fracàs escolar: el 60% dels joves que no es graduen de l'ESO opten per un programa de segona oportunitat, i a la vegada, el 60% que abandona el batxillerat estudia un cicle formatiu de grau mitjà.

Globalment, també han disminuït lleugerament les persones d'aquest col·lectiu que abandonen els estudis. I és que el fet d'assolir un títol superior ha esdevingut un factor cabdal en l'estat de salut, en la satisfacció amb la vida o en la implicació social i política del jovent. **El risc de pobresa entre els que tenen estudis superiors és de 14,4%, la meitat que entre els joves que no en tenen (28,4%).**

Treball: llums i ombres

Els joves amb estudis superiors tenen més probabilitats de trobar feina —el 80,4% dels que tenen estudis superiors en tenen, mentre que la xifra d'ocupació amb una titulació inferior baixa al 70,3%—. A la vegada, les dades de l'Enquesta de població activa (EPA) indiquen que des de l'inici de la recuperació de la crisi hi ha hagut un descens de l'atur juvenil, que en el darrer trimestre de 2018

se situa en el 20,4%. Això vol dir que la taxa d'activitat juvenil ha augmentat progressivament i ja convergeix amb la taxa de persones de més edat.

Tot i així, és cert que en molts casos el tipus d'ocupació a què accedeix aquest col·lectiu és precària i sovint requereix una menor qualificació. A més, la bretxa de gènere és particularment evident en l'àmbit laboral: malgrat que en general les dones joves tenen un nivell d'estudis més elevat que els homes (39,9% elles i 28,7% ells), **segueixen assumint més temporalitat, menys ingressos i més sobrequalificació que els seus companys.**

Els joves presenten un bon estat de salut

En termes generals, la percepció dels joves respecte el seu estat de salut física i mental és positiva. De fet, la meitat creu que té una salut excel·lent o molt bona i només el 10,6% pensa que és regular o dolenta. En quant a la salut mental, el 16,1% es considera moderadament o molt ansiós o deprimat i en molts casos, aquest estat es deu a la manca d'ingressos.

Els estudiants són els que tenen millor salut en termes generals, però tot i així, reconeixen que han begut en excés els darrers 12 mesos i també són els que mantenen més relacions sexuals de risc. Els joves inactius i en situació d'atur, per contra, són els que presenten un pitjor estat de salut. De fet, existeix una correlació entre "situació de pobresa" i "estat de salut", que també s'accentua en el cas de les dones. El fet de tenir una "baixa satisfacció amb la vida", és més pronunciada en el cas d'elles.

Més capacitat d'estalvi

Si bé el percentatge de joves que té estalvis ha caigut lleugerament respecte a l'any 2012 (del 51,9% al 50,6%, avui), la quantitat de diners estalviats ha crescut de forma important. Malgrat la precarietat dels salaris i el fet que en moltes ciutats el preu d'alguns béns - particularment l'habitatge - s'han disparat, el 2017 de mitjana aquest col·lectiu havia estalviat un total de 215,4 euros, per sobre dels 184,4 euros estalviats que, de mitjana, tenien els joves l'any 2012.

Així i tot, justament l'augment del preu de l'habitatge genera un endarreriment de l'edat d'emancipació, que [segons les dades de l'Eurostat](#), a l'Estat espanyol se situa al voltant dels 29 anys - tres anys per sobre de la mitjana europea -. El lloguer segueix sent l'opció majoritària entre els joves (el 67% del total en fa ús), tot i que un de cada cinc està vivint en un habitatge de compra i pagant una hipoteca, el 2,5% ja són propietaris i un de cada deu joves viu en habitatges cedits. i

Més interconnexió i participació social

La joventut està ara més interconnectada i eines com el Whatsapp i les xarxes socials reforcen els vincles virtuals. D'aquesta manera, si l'any 2012 el 86,3% dels joves de 15 a 19 anys feia un ús força o molt intensiu dels sistemes de missatgeria instantània, el 2017 aquest percentatge s'elevava fins el 91,7%.

També hi ha hagut un repunt en la participació social i política dels joves. De fet, les persones d'aquest col·lectiu que estan ocupades i emancipades però que no tenen fills **tendeixen a ser les més actives en l'àmbit social i polític i les que més participen en espais de caràcter lúdic i cultural.** En aquest sentit, però, han guanyat presència noves formes de participació cultural al ritme que disminueixen les activitats més convencionals com anar al teatre, als museus o als espectacles de dansa.